Cédrus

HÁZASSÁG, CSALÁD, GYERMEKEK

Cédrus

HÁZASSÁG, CSALÁD, GYERMEKEK

Családról, házasságról, gyermeknevelésről, a pályázat keretében elhangzott előadások, interjúk és beszélgetések gyűjteménye VI.

2014

ISSN 2064-4213
Kiadja:
Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálati Iroda/Cédrus Református Egyesített Szociális Intézmény
www.cedrusbaja.hu
2014/III.
Felelős szerkesztő: Bánné Kiss Erzsébet
Szerkesztőbizottság:
Bánné Kiss Erzsébet, Hernádiné Stefánkó Melinda Zsuzsanna, Pallós Boglárka
Fotó illusztrációk: Pallós Boglárka, Kántor József
Borító terv és grafikai munkák: Kántor József
Nyomdai munkálatok: Apolló Média Digitális Nyomda Kft. Baja

apolló média
Digitális Gyorsnyomda
www.apollomedia.hu

Beköszöntő

„Ha megszeretlek, kopogtatás nélkül bejöhetsz hozzám,
de gondold jól meg,
szalmazsákomra fektetlek, porral sóhajt a zizegő szalma.

A kancsóba friss vizet hozok be néked,
cipődet, mielőtt elmégy, letörlöm,
itt nem zavar bennünket senki,
görnyedvén ruhánkat nyugodtan foltozhatod.

Nagy csönd a csönd, néked is szólok,
ha fáradt vagy, egyetlen székemre leültetlek,
melegben levethetsz nyakkendőt, gallért,
ha éhes vagy, tiszta papírt kaphatsz tányérul, amikor akad más is,
hanem akkor hagyj nékem is, én is örökké éhes vagyok.

Ha megszeretlek, kopogtatás nélkül bejöhetsz hozzám,
de gondold jól meg,
bántana, ha azután sokáig elkerülnél.”

/József Attila: Kopogtatás nélkül/

Kedves Olvasó!

Némely barátság végigkíséri az ember életét, de vannak barátságok, amelyek megszűnnek és eltűnnek az ember életéből. Sokszor talán azt sem tudjuk, hogy pontosan miért.
Egyszer egy barátunk így fogalmazott: „A barátság olyan, mint egy igazgyöngysor, melyben a gyöngyszemek mi magunk vagyunk, szépen felfűzve egymás mellé”.
Ez a gondolat, azóta is sokszor eszembe jut, s mivel elég vizuális típus vagyok, magam elé képzelem a gyöngysort, benne saját és immáron családi barátságainkkal. És bizony elgondolkodtat. Az ”ékszerünk” van, hogy elszakad és benne a gyöngyök szétgurulnak, vagy talán örökre elvesznek, és az ember igyekszik újrafűzni, új gyöngyszemekkel akár.
Bizony nehéz megélni a veszteségeket, a kapcsolatok átalakulását, de hatalmas ajándéka lehet életünknek egy-egy új barátság.
Adja Isten, hogy féltőn tudjuk ápolni és őrizni gyöngysorunkat, barátságainkat.
Mert, ahogy a költő is fogalmazott:

„Ha megszeretlek, kopogtatás nélkül bejöhetsz hozzám,
de gondold jól meg,
bántana, ha azután sokáig elkerülnél.”

Bánné Kiss Erzsébet

Lukátsi Vilma:

„IL BAROCCO”

Igazgyöngysor került kezembe,
ujjaim között pergetem
elgondolkodva…szinte látom
a gyöngyhalászt a tengeren…
Nem azt, aki fényes, hibátlan
sok gyönyörű gyöngyöt talált
lenn a nagy vizek mélyében
meg-megkísértve a halált,
hanem azt, aki kagylóhéjban
Göröngyöt lelt a gyöngy helyett,
és visszadobta a tengerbe:
„il barocco”.- Az elveszett!

…és lent a mélyben sok kavics közt
összeverődött gyöngy a gyönggyel,
itt-ott leporlott egy rög róla,
csiszolódott, amíg idővel
olyan szép lett, mint az a gyöngysor,
amit még most is pergetek
formát kereső gondolattal:
…gyöngyök, göröngyök, emberek…

Ma még lehet, hogy „il barocco”:
formátlan, ferde, elnyomott,
az élet mennyei karcolása
hagyott rajtunk látszó nyomot!
…összeverődünk: él az éllel,
roppan rólunk egy-egy darab,
belerázkódunk, hogy a szívünk
úgy érzi sokszor: megszakad,
pedig…talán így formálódunk:
te engem csiszolsz, téged – én!
Így leszünk egyre simább gyöngyök
az Isten áldott tenyerén!

Alapvetés

„Bizony mondom nektek, valahányszor megtettétek ezeket akár csak eggyel is az én legkisebb testvéreim közül, velem tettétek meg!” (Máté 25:40.)

Gyönyörűséges és nehéz feladatra vállalkoztam, amikor engedtem biztatásotoknak, hogy a keresztyén egyház és a keresztyén ember legsajátosabb életmegnyilvánulásáról, a diakóniáról valljak. A téma egyszerre vonzó és nehéz. Vonzó azért, mert az, amit ez a kifejezés takar, krisztusi életforma. Nehéz, mert fontossága ellenére nem minden esetben kapja meg a méltán megillető megbecsülést. A szeretetszolgálat nehéz és gyönyörűséges feladat. A szolgálatot végző „diakónus” közvetlen kapcsolatba kell, hogy kerüljön a segítségre szoruló emberrel. Az érintés és az érinthetőség fontos, hogy megtörténjen. A keresztyén Istentiszteletnek ezt a formáját nem lehet hűvös távolságtartással végezni. Nagyon régen, majd ötven éve évfolyamtársaimmal kötelező diakóniai gyakorlatra mentünk Dunaalmásra. Némi zúgolódással hagytam ott a Balatont, a kellemes nyaralást. A szeretetotthonban azonban meglepett a diakonissza testvérek kedves fogadtatása. Szorongással és félelemmel gondoltam a gondozottakkal való első találkozásra. Én még annyi beteg, súlyosan sérült fogyatékos fiatalt soha nem láttam. Vizsolyi Erzsébet, Bogárka, Anna, Sártory Gabriella és a többi testvér szeretettel álltak mellénk és szerény alázattal, de határozottsággal példát mutattak a szolgálatra. A kötelező két hét után gyakran visszamentünk önként, hogy részt vehessünk a szeretetszolgálatban. Túlzás nélkül állíthatom, hogy életre szóló útravalót kaptunk az első és minden további alkalommal. A diakonissza testvérek élete olyan volt előttünk, mint egy nyitott könyv. Példájukat szeretném követni ma is. Tőlük tanultam meg a fogyatékkal élő emberek tiszteletét, hogy őket nem sajnálni kell, hanem hitünk, erőnk és tehetségünk szerint segíteni. Mélyen megérintett a testvérek közösségi élete, a minden este megtartott áhítatok, a genfi zsoltárok szépen, sorban való éneklése. Ma is bennem él annak emléke, amikor énekeltük a 41. zsoltárt: a szeretetszolgálat zsoltárát. A lelki ajándékok mellett gazdagodtunk az irodalom, a művészetek szépségeinek

megismerésével. Nagyon jól éreztük magunkat az áhítatok utáni beszélgetéseken. Az ő elbeszélésükből ismertük meg a diakónia történetét! Ma is meghatódva gondolok arra, hogy milyen egyszerű körülmények között éltek. Szobájuk ékességei az igés táblák és a gyönyörű kézimunkák voltak. Velük tölthettem egy karácsonyt. Rövid istentiszteletet tartottunk a gondozottaknak az ebédlőben, a súlyos betegeknek a szobákban. Megtisztelő volt, ahogy a testvérek mellém álltak, segítettek, és én fiatal teológiai hallgató Krisztus születését hirdethettem és a betlehemi gyermekről énekelhettünk a legnehezebb sorsú emberek között. Még megvan és féltett kincsként őrzöm az akkor kapott gyönyörű beregi mintával hímzett bibliaborítót. Most is itt van előttem, miközben szavakba formálom gondolataimat. Felejthetetlen emlékképek segítettek egész életemben a diakónia végzésében. A szeretetotthonban szerzett tapasztalatok nélkül nem lett volna olyan fontos számomra a diakónia. Volt úgy, hogy egy-egy nagyon nehéz helyzetben, amikor nem tudtam, mit tegyek, akkor mindig eszembe jutott Gabi testvér és egy halmozottan beteg fiú, akinek a kezét le kellett kötni, mert súlyos sérüléseket okozott magának, s ha már szinte fékezhetetlenül rohamozott, Gabi testvér odament hozzá, ölébe vette és a gyermek megnyugodott. Bizonyára érthető, hogy ilyen kincsek birtokában, nem lehettem hűtlen a szeretetszolgálathoz. Gyakorló lelkészként fiatalokat vittem Dunaalmásra és szerettem volna megismertetni velünk azt az értéket, amit korábban barátaimmal, társaimmal magam is kaptam. Három egyházközségben szolgáltam családommal és mind a három helyen igyekeztünk bevonni az embereket a szolgálatba. Az idén huszonötödik alkalommal készítünk savanyúságot szeretetotthonainknak.

Majd húsz éve egy sikeresnek tűnő pályázat reményében úgy tűnt, hogy Zalaegerszegen felépíthetünk egy dősek otthonát. A pályázatot befogadták, de végül mégsem támogatták. Rosszul esett a sikertelenség. Sajnáltam azokat az idős embereket, akik arra számítottak, hogy otthonra lelhetnek a felépítendő református

szeretetházban. Lelkiekben már készültem, hogy Isten egyházához méltó otthonba fogadhatjuk be idős testvéreinket. Nagyon határozottan felidéződtek bennem a dunaalmási emlékek. Ez a terv azonban nem valósulhatott meg, de megvalósult, amire nem is gondoltam: a Magyarországi Református Egyház Zalaegerszegen megalapította a Mandulavirág Fogyatékkal Élők Gondozóházát. A Zsinat tagjaként támogathattam a megalapítást és javaslatot tehettem a nevére. Legnagyobb örömömre ma már magától értetődő természetességgel emlegetik Zalaegerszegen a Mandulavirág Gondozóházat. Kezdetben intézeti lelkészként, majd tizenhárom hónapig intézményvezetőként szolgálhattam a fogyatékkal élő fiatalok között. Nem volt könnyű, de soha nem gondoltam arra, hogy feladom. Amikor néha már-már elviselhetetlenül nehéz volt, Dunaalmásra, a diakonissza testvérekre gondoltam. Ezek a visszaemlékezések erőt és látást adtak. A csüggedés után fel tudtam emelni a tekintetemet, s egyre határozottabban éreztem munkatársaim támogatását, a ránk bízottak ragaszkodását és szeretetét. József Attilától tanultam: „Az egy, mindig egy marad. ..Legelőször is a legegyszerűbb dologhoz lássatok. Adódjatok össze, hogy roppant módon fölnövekedvén, az Istent is, aki végtelenség, valahogyan megközelítsétek.” (A számokról)

A Heidelbergi Káté kérdezi: „Mi végre hívnak téged Krisztusról keresztyénnek?
„Azért, mert hit által Krisztusnak tagja, és így az ő felkenetésének részese vagyok avégre, hogy nevéről én is vallást tegyek, és magamat élő hálaáldozatként neki adjam, s a bűn és ördög ellen szabad lelkiismerettel harcoljak, és azutánővele együtt minden teremtmény felett örökké uralkodjam.”

Szívesen elidőzök Borsos Miklós egyik grafikája előtt. A művész csoportban ábrázolta Krisztus tanítványait. Inkább csak az arcokat dolgozta ki. Szép, emberi arcokat ábrázolt. Úgy tűnik, mintha gondterheltek lennének. Tizenegyen vannak. Egy arcot nem lehet észre nem venni. Az arc félreérthetetlenül Borsos Miklósé. Más művészek esetében is ismert és elfogadott gyakorlat, hogy valahová elrejti személyes

szignóját. De ebben az esetben feltűnő, és nem mellékalak. Hogyan került a tanítványok közé Borsos Miklós? Odarajzolta magát. Szavak nélkül, az ő „nyelvén” mondta el: közéjük tartozik! Művészi kifejezési eszközeivel hitet tett az Úr és tanítványai mellett. Hozzátok tartozom. Nekem helyem van közöttetek. Helyet kérek mellettetek. Én veletek, nálatok vagyok a helyemen. Én ebből a helyből látom és értékelem a világot.

Borsos Miklós jó helyről látta és láttatta a világot. Képei nem lakásdíszek, hanem vallomások. Lelki, szellemi magasságból látta, értékelte és ábrázolta a világot. Számomra az említett grafika hitvallás: nekem mellettetek van a helyem. Én itt vagyok az, aki vagyok. Meggyőződésem és reményem, hogy a szeretetszolgálat áldás és feladat. A fogyatékosok között végzett munkánkat Krisztus megbízása alapján végezhetjük. Vele a segítségre szoruló mellé állhatunk. A diakóniáról beszélni kell. A diakóniát végezni kell. A diakónia része az istentiszteletnek. A keresztyén szó, és a keresztyén tett, az igehirdetés és a szeretet szolgálata teremti és megtartja a krisztusi közösséget. Ma már vasárnaponként velünk ünnepelnek Mandulavirág gondozottjaink.

Hálás vagyok, hogy meghívást kaptam a diakóniai szolgálatra és végezhettem Urunk dicsőségére és testvéreink javára.

Török Zoltán

„Légy az Otthonom! „ - tréning házaspárok számára

Intézményünk 2013. év tavaszán nagyméretű projekt megvalósításába vágott bele. A megvalósításhoz nem kevés uniós pályázati támogatást nyertünk. A pályázati támogatás nemzetgazdasági célja így szólt: „A családhoz, a gyermekekhez, a gyermekvállaláshoz kapcsolódó társadalmi viszonyulás javítása, a családi élettel kapcsolatos negatív jelenségekkel szembeni prevenció megvalósítása…fő cél az országos szemléletváltás előmozdítása." Összegezve, ahhoz kaptunk pályázati támogatást, hogy közvetítsük a társadalom felé a család által képviselt értékeket.

A kezdetekkor emlékszem, hallottam szkeptikus hangokat körülöttem, és a saját szívemben is. Valami olyasmit, mint amit a 12 tanítvány „gazdaságvezetője" mondott, miután Mária drága kenettel kente meg Jézus lábát: „Miért nem adták el ezt a kenetet 300 dénáron, és miért nem adták a szegényeknek?" (János Ev. 22: 5-6). Én is efféle gondolatra emlékszem, mely szerint a támogatásként elnyert összeget miért nem fordítjuk másra, például a szociálisan rászorultak megsegítésére. Mentve a mundér becsületét, gazdaságvezetőként eljátszom a gondolattal, hogy talán Júdás mégsem azért mondta ezt, hogy a saját zsebe tele legyen, hanem mert valóban nem értette Mária tettének a lényegét és fontosságát. Ma már, a projektünk vége felé, én sem hallgatok a szkeptikus gondolatokra, mert azt gondolom, hogy értem a támogatás céljának a lényegét és fontosságát.

A projekt során sokféle rendezvényt, tanácsadást, oktatást és tréninget tudtunk megszervezni. A tréningek között szerepel egy gyöngyszem, melyen házaspárok vehettek részt. A „Légy az Otthonom!" című tréning a Református Diakóniai Felnőttképzési Intézmény saját képzése. „Az intenzív tréning jegyes és/vagy házaspárok számára nyújt támogatást kapcsolatuk elmélyítéséhez, három területre fókuszálva: kapcsolaton belüli kommunikáció, a kapcsolatban megjelenő dinamikák (hozott családi minták, félelmek, akadályok, erőforrások, perspektívák), valamint a kapcsolat dinamikája", olvashatjuk a Felnőttképzési Intézmény honlapján. Az eddigi pályázati időszakban háromszor szerveztük meg a tréninget, mindhárom alkalommal 5-5 házaspár vett részt rajta. Gyöngyszem ez valóban, hiszen a legkisebb létszámú rendezvény projekt során, és azért is, mert véleményem szerint bátorság és bölcsesség van azon házaspárok

szívébe, akik részt vettek, illetve majd a jövőben is részt akarnak venni ezen a képzésen. Bölcsesség azért, mert a házaspárok ebben az esetben nem csak akkor fordulnak szakemberhez, amikor már baj van, hanem próbálják a tréningen való részvételt is felhasználni ahhoz, hogy házasságuk kősziklára épüljön, melyet moshat eső és érheti szélvihar. Bátorság pedig azért, mert személyes jellegű ez a tréning, néha talán csontokig is hatol a közvetített üzenet.
A képzés egyik trénere Tóth János református lelkész, az MRE Házasság és Családsegítő Szolgálat Misszióvezetője. János szerint a tréning egy egységes sémára épült fel, de ez a séma minden alkalommal változhat a résztvevők igényei szerint. Megismerve a tréning tartalmát, én a következő hármas egységet fedeztem fel:

1. Házaspárok kommunikációja

„ A beszéd csak félreértések forrása”, mondja a Kisherceg rókája, és nagyon is igaza van. A rosszul folytatott kommunikáció sok bajt tud okozni egy házasságban, így a tréning fontos része a házasságon belüli kommunikáció elemzése.

2. A kapcsolatban megjelenő dinamikák

Sokféle dinamikáról lehet szó egy ilyen tréningen. Engem leginkább a hozott családi minták érdekelt. Első hallásra ez úgy értelmezhető, hogy azt kell számba vennie egy házaspárnak, hogy a szüleik mit tettek jól és mit tettek rosszul, és amit rosszul tettek, azt el kell hagyni, amit jól tettek, azt pedig folytatni érdemes. Nagyon szomorú lenne, ha ezt így kellene érteni, hiszen ez akkor valami ítélkezés lenne a szülők felett, amibe hamarosan az ítélkezők is szenvedőalanyok lennének a gyermekeik ítélkezése miatt. Szomorú lenne, mert tökéletes szülőnek lenni nehéz. Emlékszem a Zabhegyező történetére. Kamasz fejjel olvasva nagyon is tudtam azonosulni a főszereplővel, kritikát gyakorolva a felnőttek társadalmára, akik csak visszaélni tudnak a gyermekek bizalmával. Felnőtt fejjel, három gyermek édesanyjaként, színházi előadásban éltem végig újra a történetet, és ekkor érintett csak igazán. Ugyanazzal a dilemmával szembesültem a másik oldalról: hogyan lehet gyermekeink elé elvárásokat helyezni úgy, hogy a bizalom mégis megmaradjon? Vagy éppen hogyan lehet tökéletlenül tökéletes szülőnek lenni? A tréningen a cél nem a kritika megfogalmazása, hanem annak az elemzése, megértése a cél, hogy a hozott családi minták mit alakítottak ki bennünk, mivé formáltak. Emlékszem, sokáig visszatérő rossz álmom volt, hogy egy olyan családi házban lakunk, melyben nincsenek ajtók és

folyosók, kötélen kell közlekedni. Állandó félelmem volt, hogy lezuhanok az emeletről. Aztán egyszer eszembe jutott, hogy miről álmodom. Édesapám kőműves volt, ügyes szakember. Sok házat épített az utcánkban is, a távolabbi környéken is. Nekünk, gyerekeknek a legjobb játszóház volt egy-egy ilyen félig kész ház, tetejére másztunk, bújócskáztunk. Édesapám néha megkért, hogy locsoljam meg a betont, nyári melegben. A legtetejére másztam, hogy minden falat elérjen a víz…hát ezen házakról álmodtam, arról a szorongásról, amit akkor éltem át, amikor a ház legtetejére másztam, magam alá gyűrve a mélységet. Valami ilyesmi elemzés volna itt a lényeg.

3. Konfliktuskezelés

Kedves Böjte Csaba atya, ha a konfliktusokról kérdezik, rendszerint az ismert viccel kezdi a mondandóját: A légiósok vezetője a kapott feladatot így ismerteti a légiósokkal: „Van egy jó hírem, és egy rossz. A rossz hír, hogy a sivatagba kell mennünk homokot lapátolni, a jó hír, hogy van homok bőven.” Igen, igaz, van konfliktus bőven, ezzel mindnyájan egyetérthetünk. Egyik kedvenc filmem az Ütközések (Crasch) című díjazott film, nemrég volt látható az M1-en.

A film egy karambollal kezdődik, egy ütközéssel. Az egyik túlélő ezt mondja nem szó szerint idézve: „Csupa üvegfal mögött élünk. Talán azért van olyan sok ütközés, mert annyira hiányzik az érintés.” Igen, én is azt gondolom, hogy azért van annyi konfliktus, mert hiányzik az érintés. Szeretni akarunk és szeretve lenni akarunk, és ez nem baj. A baj inkább csak az, hogy ezen ütközésekbe bele lehet halni. ...Ezért nagyon fontos, hogy megismerjük a különböző konfliktuskezelési technikákat.

A tréning egy közös filmnézéssel zárul. A film címe titkos, mindazok számára válik csak ismertté, akik bátran mernek részt venni a „Légy az Otthonom!” tréningen. Aki erre vállalkozna, keresse fel intézményünket.

Mészáros Mária

Drámapedagógia dióhéjban

„Kabátunkkal, táskánkkal együtt tegyük le napi gondjainkat,
álljunk körbe, és kezdődhet a játék."
(Kaposi László)

2014. január 3-12 között 30 órás drámapedagógiai tanfolyam zajlott a Cédrusban, melyet jelen sorok írója vezetett hosszas rábeszélést követően.

15 éve, hogy hallgatója voltam az Apor Vilmos Katolikus Főiskola 2 éves drámapedagógiai továbbképzésének. Az idő tájt még valamiféle misztikus köd lengte körül a drámapedagógia fogalmát: elhivatott benfentesek avattak be tanítókat, tanárokat, óvónőket egy titokzatosnak (és mindenhatónak) látszó pedagógiai módszerbe. Valóban rácsodálkoztunk: gyökereiben változott meg a szemléletünk közösség és vezető kapcsolatát illetően.
Ma már nincs olyan közösségekkel foglalkozó szakember, aki valamilyen mértékben ne alkalmazná a drámapedagógia eszközeit, ugyanis e játékok nagy része pedagógiai folklórként él a köztudatban.

Tanfolyami célom kettős volt: egyrészt hogy áttekintést nyújtsak a drámapedagógia teljes rendszeréről, és bemutassam, hol van a helye a drámajátékoknak a rendszerben, másrészt hogy azok a szakemberek, akik nap mint nap közösségekben szolgálnak, maguk is újra megéljétek az együttjátszás élményét és közösségépítő hatását. Más érzés játszónak, és más irányítónak lenni.
A közösségépítés szempontjából általam fontosnak ítélt játéktípusokból válogattam. Az idő rövidsége miatt nem kerítettem sort a mozgásos, a tábori, a szórakoztató és a logikai játékokra - nem mintha ezek alárendelt szerepet töltenének be -, de ezek jobban

élnek a köztudatban, és önmagukban is megállják a helyüket, levezénylésükkel kis tapasztalattal is bátran lehet próbálkozni.
Ízelítőt adtam a drámapedagógia kevésbé ismert és legösszetettebb, ám annál szebb területéről. Ez a drámaforma magyar nyelven a tanítási dráma elnevezéssel honosodott meg. Lényege: a vezető és a csoport tagjai szerepekbe bújnak, egy történet részesei lesznek. E játéktípus célja, hogy a csoport közös játéka rávilágítson egy a közösséget érintő erkölcsi-etikai kérdésre, problémára. Nagy gyakorlatot kíván mind a játszótól, mind a játék vezetőjétől. (Nekem nincs benne gyakorlatom.)

Drámapedagógusi tapasztalatok megszerzéséhez a 30 óra nagyon rövid idő. Véleményem szerint arra volt elegendő, hogy a résztvevők (újra) felfedezzék magukban a homo ludens-et, az élmény oldaláról találkozzanak olyan közösségépítő tevékenységekkel, játéktípusokkal, melyekben korábban nem volt részük, továbbá hogy motiváltak legyenek a későbbiekben önképzésre.
A képzés a kezdők számára heuréka-élményt nyújtott. Meglepő módon sokan még a drámapedagógiai folklórként terjedő játékait sem ismerték. Meg kellett tapasztalnom, hogy a résztvevők együttlétre is vágynak, sokuknak ez a tiszavirág-életű közösség is pozitív érzelmi feltöltődést adott.
A képzés ennél fogva elért alapvető drámapedagógiai célokat: ízelítőt adott játékélmény megéléséből és abból az elemi vágyból, hogy tartozzam egy közösséghez, de kevés volt ahhoz, hogy mindenkiből felkészült foglalkozás-vezető lehessen. E fórumról is biztatok mindenkit, aki közösségben szolgál – akár gyermekek, akár idős korúak között, alkalmazzák a drámapedagógia eszközeit. Ehhez pedig az szükségeltetik, hogy játszóként éljenek meg minél több játékot, szituációs gyakorlatot.
A drámapedagógia eszköz- és módszertára tehát a közösségépítésnek, az egyéni személyiségfejlesztésnek, a demencia lassításának egyik igen hasznos forrása.
Zárógondolatom: ne becsüljük se alá, se fölé a benne rejlő lehetőségeket.

Pencz Józsefné

Köszönöm? Hála? Vagy minden természetes?

Gyorsan arckifejezést váltó világunkban sokszor magától értetődőnek tekintjük, hogy vannak ruháink (több szekrénnyel), van fedél a fejünk felett, jó esetben van mit ennünk, olykor a többszörösét is annak, mint amennyire a szervezetünknek szüksége lenne. Legtöbbünket valamilyen formában család, rokonok, barátok, egyéb közösségek megtartó kötelékei vesznek körül. Testi és mentális épségünk triviális. Minden „jár" nekünk, alanyi jogon, siker, jólét és mellé eszményi társ és hibátlan gyermekek. Mekkora csapda ez? Személy szerint, minden nap hálát adok azokért az emberekért, dolgokért és eseményekért, amelyek adattak. Köszönetet a jóért és a nehezekért is, a nézetkülönbségekért, a hiányokért, a veszteségekért a betegségért. Számomra ez a természetes, nem pedig az, hogy jól mennek a dolgaim... Igen, meg szabad fogalmaznom, és ide lehet írnom, hogy az engem ért nehézségek ellenére nyugodt kontinuitás és megelégedettség medrében halad az életem. (Na jó, ehhez kellett némi idő, sok okos ember, tömérdek tanulás és áldás.) Mégis remélem, ha a közvetlen környezetemben élőket megkérdeznék előbbi kijelentésemmel kapcsolatban, akkor is helytálló volna az önreflexió. No persze nem azért, mert a külső és belső adottságaim eszményien lettek volna formálva és emellett még a lakó-és életterem is ideális (miért, van ilyen?) hanem azért, mert van Gazdája az életemnek. Merek hálás lenni, szóban, tettben, imában és gesztusban is. Alapjába véve a jó dolgokat elővételező életszemléletem, mások jelzéseiből is visszatekint rám. Mielőtt megfordulna az olvasó fejében, hogy ki ez a félkegyelmű idealista, aki ilyen és ehhez hasonló utópisztikus leányálmokat hordoz, azért gyorsan hozzáteszem, adódik olyan, hogy az ember lába alól kicsusszan a talaj, nem várt fordulatok, halálesetek, egzisztenciális nehézségek kapcsán. Mindezek mentén mégis rácsodálkozom, hogy a legmélyebb élethelyzetből is van kiút. A sok hálátlanság, egymást túllicitáló nyavajgás, szájhúzogatás, esetleg néma közöny, ami áthatja és megmérgezi társadalmunkat. Az elégedetlenség és a nagyravágyás gyógyíthatatlan betegsége elfedi annak lehetőségét, hogy szabadon

gondolkodhassunk. Egy nálam bölcsebb és tapasztaltabb édesapa, aki szakmáját tekintve lelkész, családgondozó és szupervízor, éppen arról beszélt pár hónapja, hogy meg kell tanulnunk elfogadni magunkat ahhoz, hogy másokat is segíteni, támogatni tudjunk. A körülményeim figyelembevétele nélkül is lehetek boldog: ha a mosolyom egy belső meggyőződésből ered és olyan Erő táplálja, ami nem esetleges. Mindennek ellenére és mindezek nyomán, néha nem várt módon, mégis megszületik eg-egy „köszönöm" -És ettől nem is kell több.-

Az alábbiakban, a városunkban több évtizede munkálkodó, lelkiismeretes, ízig-vérig tanítói szemlélettel megáldott, Dr. Szluha Gyula Antalné levele található. Jelen esetben, ő külső jelentkezőként vehetett részt a TÁMOP 5.5.1.B-11/2-2011-0076. számú pályázat finanszírozásával megvalósuló Játékszervezői tanfolyamon. Levelében megosztja velünk azt, hogy miért volt neki jelentőségteljes a Surányi Zoltán által összegzett, és a képzésen résztvevők számára átadott tapasztalati tudás. Arra is szakított időt, hogy megfogalmazza, miért érez hálát ezzel kapcsolatban.

„Kedves Bogi!

Számos gondolatot és érzést mozdított meg bennem a játékszervezői tréning. Hadd lehessen személyes, levélszerű a reflektálásom, hiszen gondolataim megosztását kérted tőlem.

Nézzük csak... Amikor meghívást kaptam a képzésre, örömmel és lelkesen mondtam igent a programra, mert pedagógusi munkám egyik leghatékonyabb eszközének tartom, és gyakran használom a játékot. Eleinte arra gondoltam, hogy mozgásos szakkörön jól tudnám alkalmazni azt, amit tanulok, meg aztán - mivel alsós tanító vagyok - alig van órám, ahová ne csempésznék be játékos tevékenységet. Miért ne bővíteném az eszköztáramat?-gondoltam. Tapasztalatból tudom, hogy rengeteg fejlesztési, pedagógiai, nevelési lehetőséget rejtenek a játékok. Itt volt az ideje, hogy felfrissítsem a tudásomat. Várakozással néztem hát a tréning elé. A Cédrusban egy

nyitott és minden tekintetben figyelmes közösségbe csöppentem. Már az első közös hétvégénk alatt megszületett bennem az érzés: jó ezekkel a lelkekkel együtt lennem. Ahány munkatárs, annyi egyéniség és mégis egy hullámhosszra hangolódva- micsoda összhang! Leginkább a türelmük és a gondolkodó szeretetük fogott meg.
Nyitottak voltak, s ez megnyitott engem is. A második és a harmadik „maratoni" hétvégére már így indultam: barátok közé megyek. A segítő trénereink: Zoli és Réka játékpedagógiai és módszertani elmélettel is szakszerűen megtámogatott játékvezetése hamar meggyőzött arról, hogy a velük töltött idő alatt nem csak „gyűjtögetni" fogok, hanem tanulni is – emberséget, figyelmet, türelmet és nem utolsó sorban szakértelmet. Olyan hozzáértő nyugalommal vezettek tevékenységről-tevékenységre, s témakörről témakörre bennünket, hogy még a bizalmi játékokat is szívesen vállaltuk- pedig azok jócskán felborzolták a kedélyeket! Minden játékot végigjátszottam, minden lehetőséggel éltem, és nagyon tetszett mindaz, amit tanultam.
Élményeim arra inspiráltak, hogy összegyűjtsem, az itt tanult és a munkám során eddig használt játékokat. Pillanatnyilag száznál többet jegyeztem már le, és még nincs vége...Mert hidd el, kedves Bogi, a játékok tárháza kifogyhatatlan, alkalmazásuk hozadéka pedig megfizethetetlen. Ezt a képzést Surányi Zoli elgondolása szerint egyházi iskolák és kollégiumok pedagógusainak, gyülekezeti programok, táborok, fesztiválok, csendes napok szervezőinek ajánlanám. Hozzáteszem, mindenkinek, aki gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozik. Egyik kedves csoporttársunk, aki idősek fekvőbeteg ellátásában tevékenykedik, azt mondta, ha munkájában nem is, de otthonában, a kis unokájával annál inkább tudja hasznosítani az itt tanultakat. Tessék hát kedves szülők és nagyszülők, játékra fel!

Baráti ajánlással és szeretettel: Anna"
Baja, 2014.július havában
Dr. Szluha Gyula Antalné és Pallós Boglárka

ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

„Nagyon kellemes volt, rengeteg embert ismertem meg. A felújított otthon nagyon szép és kényelmes." Borsódi Réka a III. Béla Gimnázium tanulója

„Bármikor szívesen jövök segíteni, ha időm engedi." Szabadi Viktor a III. Béla Gimnázium tanulója

„Jól éreztem magam a közösségben. Megfogott az összetartás, egymás szeretete, segítése."Németh Ilona a III. Béla Gimnázium tanulója

„Jó volt idős emberek életébe bepillantani. Jól éreztem magam, kellemes környezet volt, csak néha nehéz volt szót érteni a nénikkel, bácsikkal."Földi Gitta Adél a III. Béla Gimnázium tanulója

„Minden intézményben szeretettel fogadtak, a dolgozók részéről minden segítséget megkaptam. Fogyatékkal élő fiatalok világába, az idősek világába betekintést nyertem. Ami tapasztalatot szereztem az személyiségemet pozitív irányba befolyásolta. A teljesített órákon felül remélem a kapcsolat nem szűnik meg. Köszönet!" Hegedűs András a III. Béla Gimnázium tanulója

„Nagy jól éreztem magam, kedvesek voltak az idősek, sok új dolgot tanultam, tapasztalatot szereztem itt."Ugrai Bianka a III. Béla Gimnázium tanulója

„A gyerekekkel szépen el lehetett beszélgetni. Beszéltek az iskoláról, az életükről. Hasznos volt, hogy a gyerekek itt voltak, nem voltak szelesek."Kuffner Albertné a Cédrus Református Egyesített Szociális Intézmény Idősek Nappali Ellátásának látogatója.

„ A gyerekek aranyosak voltak, elbeszélgettünk. Ők is mondták a magukét, meg mi is. Dolgoztak, segítettek. A viselkedésük tökéletes volt. Amikor ide jöttek, kicsit lazítottam őket, mert meg voltak illetődve. A mai fiatalok se rosszabbak, mint mi voltunk. Minden generáció más-más, másként tanulnak,

nekünk nem volt számítógép, nekünk csak palatábla volt, meg szivacs. Mi másként voltunk rosszak." Rabb Lajos a Cédrus Református Egyesített Szociális Intézmény Idősek Nappali Ellátásának látogatója.

„Két éve vagyok a klub tagja. Mondhatjuk azt, hogy engem megmentett. Én egy betegségből, a családomban történt halálesetekből épültem fel. A kórházban egy betegtársam ajánlotta a lehetőséget és így kerültem ide. Amióta ide járok, azóta van értelme felkelnem. Nekem nagyon sokat adott. Kézimunkázok, nagyon jól érzem magam a közösségben. Az idősekkel nagyon jól elvagyunk, nem leszünk depressziósak. A gyerekek még fényképezkedni is akartak velünk. Leültek mellém is, beszélgettünk. Volt olyan kislány, akinek már lejárt az ideje és mégis bejött máskor is hozzánk, a nyaralása után. Tisztelettudóak, intelligensek voltak. Bárkivel tudtak beszélgetni." Lakatos Istvánné a Cédrus Református Egyesített Szociális Intézmény Idősek Nappali Ellátásának látogatója.

Laczkó Elekné Mózer Margit

SZERETET!

Egy szó miben minden benne van!
Szeresd az Öregeket!
Tedd a kezed a szívedre,
Őseid vére lüktet benne,
Nem vágynak ők más egyébre,
Csak egy kis emberi szeretetre.
Ők a múltad, kik felneveltek,
Szeresd az Öregeket!
Hogy lelkedben számot vethess,
Tedd a kezed a szívedre!
Egyszer te is öreg leszel.
Egy szó miben minden benne.
Vágyol rá? Egy kis emberi Szeretetre!

Kelt, 2011. április 10.

„Böngészde” gyerekeknek

Ruth kalászt szedeget. Melyik kép hiányos?

Az asszony gabonát őröl. Melyik a kép pontos körvonala?

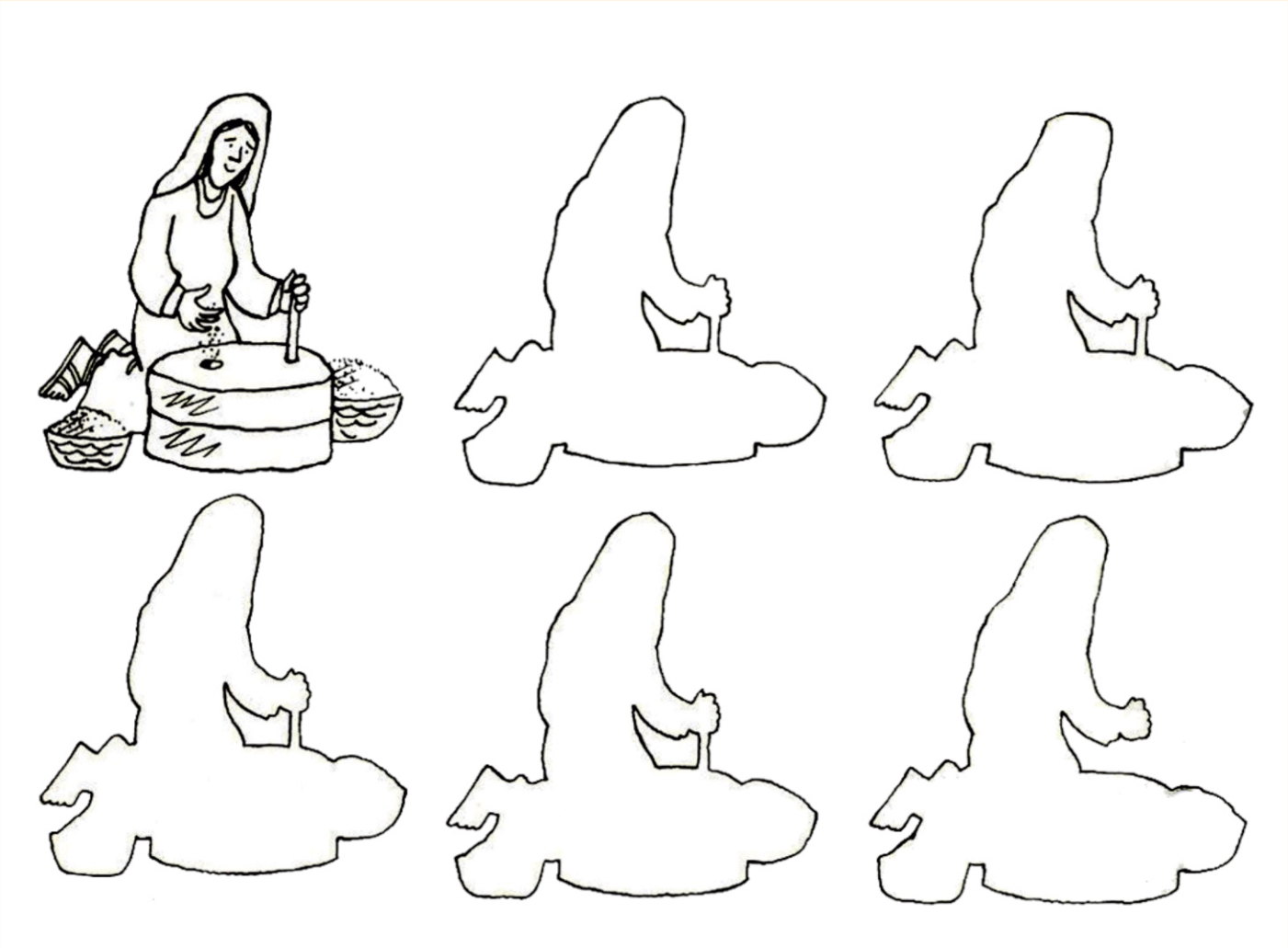

Tartalom

Beköszöntő
Bánné Kiss Erzsébet.....5. old

Lukátsi Vilma: „IL BAROCCO”.....7. old

Alapvetés
Török Zoltán .....9. old

Közösségben
Mészáros Mária: „Légy az otthonom!”..... 14. old

Erőtérben
Pencz Józsefné:
Drámapedagógia dióhéjban.....18. old

Kötelékek
Dr Szluha Gyula Antalné, Pallós Boglárka: Köszönöm? Hála? Vagy minden természetes?.....21. old

Cédrus gyöngyszem
Iskolai Közösségi Szolgálat- ahogyan azt az idősek és fiatalok látják.....25. old

Böngészde gyerekeknek
Ruth kalászt szedeget.....28. old
Az asszony gabonát őröl .....29. old

ÚJ SZÉCHENYI TERV
MAGYARORSZÁG MEGÚJUL
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.